

RÉVOLUTION

OLIVIER DUBOIS

INHOUD

Credits	2
<i>Een daad van verzet</i>	3
Biografieën	12
Holland Festival 2012	14
Colofon	16

CONTENTS

Credits	2
<i>Een daad van verzet</i>	6
Biographies	13
Holland Festival 2012	14
Colophon	16

INFO

data / dates

zo 10, ma 11 juni 2012

Sun 10, Mon 11 June 2012

locatie / venue

Theater Bellevue

aanvang / starting time

20.30 u

8.30 pm

duur / running time

2 uur, zonder pauze

2 hours, no interval

inleiding / introduction

19.45 u

7.45 pm

meet the artist

ma 11.6 na de voorstelling, met Olivier

Dubois

Mon 11.6 after the performance, with Olivier

Dubois

website

www.olivierdubois.org

CREDITS

concept en realisatie / conception and realisation

Olivier Dubois

muziek / music

Maurice Ravel, *Boléro*

muziekarrangementen / musical arrangements

François Caffenne

assistent creatie / assistant creation

Cyril Accorsi

lichtontwerp / lighting design

Patrick Riou

regie / direction

Séverine Combes

met / with

Marie-Laure Caradec, Marianne

Descamps, Pascale Franco, Karine Girard,

Carole Gomes, Capucine Goust, Soleil

Koster, Isabelle Kürzi, Clémentine

Maubon, Aurélie Mouilhade, Stéphanie

Pons, Sandra Savin

technische leiding / technical director

François Michaudel

productie-administratie / production administration

Béatrice Horn

productie / production

COD

coproductie / coproduction

La Ménagerie de Verre, Communauté

d'agglomération de Saint-Quentin-en-

Yvelines – Le Prisme, TU à Nantes,

Impulstanz/Wenen

wereldpremière / world premiere

Parijs, 10.11.2009

EEN DAAD VAN VERZET

In *Révolution* laat de Franse choreograaf Olivier Dubois twaalf vrouwelijke dansers zien als een mechanische arbeidersmassa, rond palen cirkelend op een uitgerekte versie van de *Boléro* van Maurice Ravel.

Door Lonneke Kok

‘De eerste noten van Ravels *Boléro* hebben in mijn oren altijd geklonken als een verhaal dat zich ontvouwt, waarvan de kaarten vanaf het begin open en bloot op tafel liggen. Zonder verrassingen, maar ook: onherroepelijk.’

Deze woorden schreef de Franse choreograaf Olivier Dubois naar aanleiding van zijn choreografie *Révolution* (2009), waarvoor hij de *Boléro* van Maurice Ravel als uitgangspunt nam. Twaalf vrouwelijke dansers, in het zwart gekleed, staan verspreid over het toneel elk bij een eigen paal en dansen daar vervolgens meer dan twee uur lang omheen op het hypnotiserende ritme van de *Boléro*-drums; zo laat de voorstelling zich het kortst samenvatten. Associaties met marcherende arbeiders, revolterende vrouwen, maar ook met sensualiteit dringen zich op in de gedachten van de kijker, terwijl er geen woord wordt gesproken en alleen maar de klanken van Ravel te horen zijn. Deze muziek van Ravel kent nagenoeg iedereen, muzikkenner of leek, liefhebber van hoge of lage cultuur. De *Boléro*: de mechanische drumpartij die het hele stuk lang niet van tempo of intensiteit verandert en daardoorheen die aanzwelende melodie (twee melodieën eigenlijk, die elkaar afwisselen) waarbij steeds meer instrumenten uit het orkest invallen, steeds harder, totdat uiteindelijk het hele orkest op volle sterkte

aan het spelen is. Twee associaties die onherroepelijk met het stuk zijn verbonden: het doet denken aan een arbeidersmars, en het straalt iets sensueels uit.

EXPERIMENT

Toen Maurice Ravel zijn stuk schreef, in 1928, voor een ballet rond de Russische ballerina Ida Rubinstein, had hij niet voorzien dat hij er zo beroemd mee zou worden. Hij schreef het met de Spaanse dans- en muziekstijl de bolero in zijn achterhoofd en noemde het zelf maar een oefeningetje, een experiment ‘zonder vorm en zonder ontwikkeling’. Maar hoewel hij zelf dacht dat geen orkest het zou willen spelen, werd het al direct na de première opgepikt als meesterwerk en werd het talloze malen uitgevoerd, op grammofoon uitgebracht en op de radio uitgezonden. Ravel had een lichte vrees voor die populariteit van zijn stuk; de meeste uitvoerders legden vooral de nadruk op het sensuele of passionele kant ervan, terwijl hij er zelf vooral een mechanische associatie mee had. Voor het ballet met Ida Rubinstein bedachten Nijinska en Rubinstein een opzweepend scenario: een man en een vrouw sloegen aan het dansen in een Spaanse taverne. Om de gasten uit te nodigen mee te doen sprong de vrouw op tafel en begon steeds uitbundiger te bewegen. Dat stond mijlenver af van hoe Ravel het zelf had bedacht; hij had liever een openluchtlocatie gezien met een fabriek op de achtergrond, die de mechanische aard van de muziek zou weerspiegelen.

HYPNOTISERENDE MARS

In dat opzicht sluit Olivier Dubois met zijn choreografie *Révolution* uit 2009 – precies tachtig jaar na de première met die Spaanse

taverne – misschien meer aan bij wat de componist voor ogen stond. Hoewel de palen waar de danseressen omheen dansen misschien anders doen vermoeden, is van een ordinaire paaldans geen sprake. In beginsel roepen de marcherende bewegingen eerder associaties op met een mechanische wereld waarvan de vrouwen onderdeel uitmaken. Ze dansen als arbeiders in een fabriek, als de raderen van een machine, zich overgevend aan het stabiele ritme van de drums. Het publiek wordt uitgedaagd te blijven kijken, zich over te geven aan de hypnotiserende mars, terwijl de bewegingen van de danseressen steeds complexer worden, en steeds persoonlijker. Tot lange tijd na aanvang is er alleen de drumpartij, van de melodieën ontbreekt elke noot. De wereld die hier wordt opgeroepen wordt geregeerd door de drums van Ravel. Pas na zo'n anderhalf uur zet eindelijk de rest van het orkest in (op tape) en krijgt de bezoeker alsnog de *Boléro* met zijn aanzwellende geluid – een geluid dat al die tijd al in de lucht hing, dat zich al liet voorspellen sinds de eerste noot, maar nu pas, eindelijk, ontsnapt uit het orkest. 'De *Boléro* wordt zo zijn eigen apotheose,' zoals een Franse recensent het omschreef. Met de voorstelling wilde Dubois een werk maken 'dat praat over de daad van verzet'. Formeel vertaalde hij dat in het principe van de mechanische arbeidersmars, met zijn oneindige beweging, recht op het doel af maar nergens naartoe. De lichamen van de dansers vormen daarbij overduidelijk een massa, hoewel ze elkaar nergens raken; elk individu in dienst staat van de massa.

VROUWEN

Bewust koos Dubois ervoor met vrouwen te werken. 'Omdat het vrouwen zijn die ik as-

socieer met de daad van verzet,' verklaarde hij in een interview met Eve Beauvallet (www.mouvement.net). Waarom? 'Om meerdere redenen. Onder andere omdat ik denk dat de vrouw de wereld draagt en de tijd. Het is een historische lijn, denk aan de Sabijnse maagden [die volgens de overlevering in Rome bemiddelden om een oorlog te voorkomen tussen de Sabijnen en de Romeinen – red.], aan de Dwaze Moeders in Argentinië [die dertig jaar lang over het Meiplein liepen uit protest tegen het verdwijnen van hun kinderen tijdens de dictatuur – red.] en aan al die andere vrouwen die op een pacifistische manier ergens stelling tegen hebben genomen. Ik wilde dat mijn werk de allure kreeg van een grote pelgrimstocht door de geschiedenis heen, dat de mars de indruk geeft dat ze duizend jaar geleden is begonnen en misschien pas over nog eens duizend jaar eindigt. De indruk moet ontstaan dat als hun bewegingen stoppen, alles stopt.' Daarom koos hij ook voor de muziek van Ravel. 'Omdat het de muziek van een bataljon is, arbeidersmuziek. Ik wil dat men wordt gegrepen door de herhaling maar zonder dat men daarbij alsnog op dezelfde plaats blijft. Ik moet denken aan het beeld van een boormachine: je boort steeds dieper op dezelfde plek. Dat sluit aan op de relatie met de geschiedenis die ik wil leggen. Wat me interesseert is het mechanisme: aan de gang blijven, door blijven gaan. De lichamen worden raderen van een machine. En waar ik ook van hou is dat het een partituur is, meer dan twee uur, behoorlijk uitgeschreven: 3 x 6, 2 x 4, ABBA, BABA, A'B', et cetera.'

HUMANITEIT

Er was nog een andere reden om voor vrouwen te kiezen. 'Het gaat om een mars van meer dan twee uur, het is een behoorlijk lichamelijke uitdaging. Als ik daar mannelijke lichamen had neergezet, zouden ze al snel een sportieve energie hebben aangenomen, een kameraadschappelijke manier van met elkaar omgaan, "we zetten samen de schouders eronder". De energie van een vrouwelijke massa is veel intiemer. De solidariteit is niet overduidelijk, niet zichtbaar maar instinctief, organisch en universeel. Nee, dit zou echt niet kunnen met mannen... Als kunstenaar wil ik het hebben over engagement, risico's nemen, verdraagzaamheid. Als ik dit met mannen had gemaakt, zou het marcheren worden geassocieerd met een legermacht. Tegenover de mannelijke oorlogskreet wilde ik juist een kreet zetten die veel meer verankerd is in het vlees van de menselijkheid. Mannen veroveren gebied, vrouwen verkennen het eerder. In mijn project *Étude critique pour un trompe-l'oeil*, waarvan *Révolution* deel uitmaakt, houd ik me juist daarmee bezig, het is een project over humaniteit. Humaniteit is geen gebied dat je moet veroveren, het is het gebied dat je al bezit en waar je voortdurend aan moet werken. Werken, werken – want als je ophoudt verlies je terrein. Voor mij is deze *Révolution* een manifest over verzet.'

AN ACT OF RESISTANCE

In *Révolution*, French choreographer Olivier Dubois presents twelve female dancers as a mass of mechanically performing workers, rotating around poles to a stretched-out version of *Boléro* by Maurice Ravel.

by Lonneke Kok

‘The first notes of Ravel’s *Boléro* have always sounded to me like a story that is unfolding while all of the cards are already on the table. Without any surprises, but also irrevocable.’ So wrote the French choreographer Olivier Dubois in reference to his piece *Révolution* (2009), which he based on *Boléro* by Maurice Ravel. The performance in a nutshell: twelve female dancers dressed in black are spread out across the stage, each standing next to a pole, and they proceed to dance for over two hours to the hypnotizing rhythm of the drums from *Boléro*. As one watches, associations with marching workers, women in revolt, but also sensuality come to mind, although not a word is spoken and all that one hears is the sounds of Ravel’s music.

This piece by Ravel is known by just about everybody, music connoisseurs or laypeople, devotees of high or low culture: *Boléro*, with its mechanical-sounding drum part that does not change in tempo or intensity throughout the entire piece, with the melody building up around it (two melodies, actually, alternating with one another) and instruments from the orchestra joining in one by one, growing louder and louder, until the entire orchestra is playing at full strength at the end. Two associations irrevocably connected with the piece: it is reminiscent of a worker’s march, and it has a sensual undertone.

EXPERIMENT

When Maurice Ravel wrote his piece in 1928, for a ballet centred on the Russian ballerina Ida Rubinstein, he had no idea it would make him so famous. He composed it with the dance and musical style of the Spanish bolero in mind and said that it was just an exercise, an experiment ‘without form and without development’. But although he himself thought that no orchestra would want to play it, upon its premier the work was immediately proclaimed a masterpiece and was performed again and again, released on gramophone records and broadcast on the radio.

Ravel was slightly apprehensive about of the popularity of his piece; most performers emphasized its sensual or passionate aspect, while he himself mainly associated it with mechanical things. For the ballet with Ida Rubinstein, Nijinska and Rubinstein conceived a stirring scenario: a man and a woman start dancing in a Spanish tavern. To encourage the guests to join in, the woman jumps upon a table and starts moving more and more exuberantly. This was miles away from how Ravel himself had thought of the piece; he would have preferred to see a location in the open air with a factory in the background to reflect the music’s mechanical nature.

HYPNOTIC MARCH

In that sense, Olivier Dubois’ choreography *Révolution* from 2009 – exactly 80 years after that premiere with the Spanish tavern – may be more in keeping with what the composer had in mind. Although the poles around which the dancers move might suggest otherwise, the choreography is in no way related to vulgar pole dancing. In

principle, the marching movements sooner evoke associations with a mechanical world, of which the women are a part. They dance like workers in a factory, like cogs of a big machine, delivering themselves up to the steady rhythm of the drums. The audience is challenged to keep watching, to surrender to the hypnotic march, while the movements of the dancers grow increasingly complex and increasingly personal.

For a long time after the piece starts, there is only the drum part, not a single note of the melodies. The world that is evoked here is ruled by Ravel’s drums. Only after about an hour and a half does the rest of the orchestra finally come in (on tape) and the audience get to hear the swelling sound of *Boléro* – a sound that was in the air all that time, that was predictable from the very first, but only now, finally, escape from the orchestra. ‘As such, *Boléro* becomes its own apotheosis,’ as a French reviewer described it.

With this production, Dubois wanted to make a work ‘that speaks about the act of resistance’. Formally, he translated this into the principle of the worker’s mechanical march, with its never-ending movements, straight to the point but going nowhere. It is clear that the bodies of the dancers symbolize a mass of people; although they never touch one another; each individual is in service to the mass.

WOMEN

Dubois purposely chose to work with women. ‘Because I associate women with the act of resistance,’ he explained in an interview with Eve Beauvallet (www.mouvement.net). Why? ‘For many reasons. Among others, because I think that women sustain the world and time. There are lots of historical references; think of the Sabine virgins [who

according to tradition acted as arbitrators in Rome in order to prevent a war between the Sabines and the Romans – ed.], of the Mothers of the Plaza de Mayo in Argentina [who for thirty years marched in protest against the disappearance of their children during the dictatorship – ed.] and of all the other women who have taken a stand in a pacifist manner. I want my work to have the allure of a grand trans-historical pilgrimage, giving the impression of the march having begun a thousand years ago, only to end, perhaps, in another thousand years from now. There must be an impression that if their movements stop, everything stops.’ This is also why he chose Ravel’s music. ‘Because it’s music for a battalion, workers’ music. I want the audience to be caught up in a cycle but without ever remaining in the same place indefinitely. The image that comes to me is that of a drill: you keep drilling deeper on the same spot. That ties in with the relation I want to make with history. What interests me is the mechanism: keep going by going on. The bodies become the cogs of a machine. And what I also like is that there is a score, over two hours long, quite written out: 3 x 6, 2 x 4, ABBA, BABA, A’B’, et cetera.’

HUMANITY

There was another reason for choosing women. ‘This is a march of more than two hours; it’s a considerable physical challenge. If I had used men, they soon would have assumed a sporting energy, a camaraderie, “we’ll set our shoulders to the wheel”. The energy of a feminine mass is much more intimate. The solidarity is not active, ostensible, but instinctive, organic and universal. No, believe me, this wouldn’t work with men.... As an artist, I want to talk about

fotograaf: Tommy Pascal

fotograaf: Tommy Pascal

engagement, risk-taking, endurance. If I had made this with men, the marching would have been associated with an army. As opposed to the masculine battle cry, I wanted to present a cry that is much more anchored in the flesh of humanity. Men conquer territory, women sooner explore it. This is what I am busy with in my project *Étude critique pour un trompe-l'oeil*, of which *Révolution* is one part; it's a project about humanity. Humanity is not a territory to be conquered, it's the same territory that you already possess and that you must continually work on. Work, work – because if you stop, you lose ground. This *Révolution* is a manifesto of resistance.'

BIOGRAFIEËN

Olivier Dubois (1972) is een Franse danser en choreograaf die in 1999 zijn eerste solovoortelling maakte: *Under cover*. In 2005 produceerde hij het duet *Féroces* voor het Théâtre de l'Esplanade in Saint-Etienne. Een jaar later maakte hij in opdracht van het Franse SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques) en het Festival d'Avignon het bekroonde *Pour tout l'or du monde*. In 2006 en 2007 produceerde hij de eerste twee delen van het Bdanse-project: *En Sourdine* en *Peter Pan*. In 2008 maakte hij in opdracht van het Festival d'Avignon *Faune(s)*, een stuk gebaseerd op *L'Après-midi d'un faune* van Nijinsky. In 2009 maakte hij de choreografie voor een uitvoering van *La Périochole* van de Franse componist Offenbach, een productie van Bérandère Jannelle voor de Opera van Lille. In 2009 creëerde hij ook *Révolution*, het eerste deel van zijn project *Étude critique pour un trompe-l'oeil*. In 2010 volgde *Spectre* voor het Ballet van Monte Carlo, gevolgd door *L'homme de l'Atlantique*, een stuk over Frank Sinatra waarmee hij onder meer in La Biennale in Lyon en het Théâtre de Chaillot in Parijs stond. In 2011 maakte hij deel twee van zijn *Étude critique...*, de solo *Rouge* (gedanst door hem zelf). In juli dit jaar gaat op het theaterfestival van Avignon het derde deel, *Tragédie* voor achttien dansers, in première. Dubois geeft ook les en geeft workshops bij verschillende internationale gezelschappen en dansacademies, waaronder de Wiener Staatsoper, de opera van Caïro, Troubleyn/Jan Fabre en het Ballet Preljocaj. In 2007 werd Dubois bekroond met de speciale juryprijs van de Franse unie van kunstrecensenten voor zijn stuk *Pour tout l'or du monde*. In 2008 won hij de eerste prijs op Jardin

d'Europe in Wenen. Als performer werkte Dubois samen met grote namen als Sacha Waltz, Jan Fabre en Angelin Preljocaj.

Maurice Ravel (1875-1937) werd geboren in Ciboure (Frankrijk) uit een Zwitserse vader en een Baskische moeder. Hij groeide op in Parijs, waar hij op zijn zevende zijn eerste pianolessen kreeg en in 1889 werd toegelaten tot het conservatorium. Daar vertrok hij vroegtijdig om een compositieopleiding te gaan volgen bij Gabriel Fauré. Tot zijn vroege werken behoren de kleine opera *L'Heure Espagnole* (1907) en *Rhapsodie Espagnole* voor orkest (1907-1908), waarin hij zijn voorliefde voor Spanje verwerkte. In 1909 schreef hij de beroemd geworden *Pavane pour une infante défunte* (1909). Voor de Ballets Russes van Sergej Djagilev schreef Ravel in 1912 het grote ballet *Daphnis et Chloé*. Met Igor Stravinski bewerkte hij in 1913 Moessorgski's onvoltooide *Chovansjtjina*. Tijdens de Eerste Wereldoorlog diende Ravel zijn vaderland als vrachtwagenchauffeur in het leger. In 1921 betrok hij de villa Le Belvédère bij Parijs, waar hij tot zijn dood zou blijven wonen en waar tegenwoordig een museum is gevestigd. In 1924 schreef Ravel *Tzigane* voor viool en luthéal, een verloren gewaand instrument dat in 1994 werd teruggevonden. In 1928 componeerde hij onder meer het pianoconcert in D *Concerto pour la main gauche*, speciaal voor Paul Wittgenstein, de broer van Ludwig Wittgenstein, die in de oorlog zijn rechterhand was verloren. In 1928 maakte Ravel een grote concertreis door de Verenigde Staten en Canada. In hetzelfde jaar kwam de *Boléro* tot stand, dat al snel zijn bekendste werk werd. In de laatste jaren van zijn leven was hij door een neurologische aandoening niet meer in staat te schrijven. Hij stierf in 1937, op 62-jarige leeftijd, in een Parijs ziekenhuis.

BIOGRAPHIES

Olivier Dubois (1972) is a French dancer and choreographer who created his first solo performance, *Under Cover*, in 1999. In 2005, he produced the duet *Féroces* for the Théâtre de l'Esplanade in Saint-Etienne. The year after, commissioned by France's SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques) and the Festival d'Avignon, he gave birth to the award-winning *Pour tout l'or du monde*. Between 2006 and 2007 he produced *En Sourdine* and *Peter Pan*, the first two parts of the BDanse project. In July 2008, he created *Faune(s)*, a project based on Nijinsky's *L'Après-midi d'un faune*, for the Festival d'Avignon. In January 2009, Dubois choreographed Offenbach's *La Périochole*, staged by Bérandère Jannelle at the Opera House of Lille. Later that year he created *Revolution*, the first part of his project *Étude critique pour un trompe-l'oeil*. In 2010 he premiered *Spectre* for the Monte-Carlo Ballet, followed by *L'homme de l'Atlantique*, a piece on Frank Sinatra, which was staged at the Biennale in Lyon and at the Théâtre de Chaillot in Paris. In 2011 Dubois made part two of his *Étude critique...*, the solo *Rouge* (danced by himself). The third part, *Tragédie*, for 18 dancers, will have its premiere this year at the Festival d'Avignon. Olivier Dubois also teaches and directs a number of workshops in several international companies and dance academies, including the National Opera House in Vienna, the Cairo Opera House, Troubleyn/Jan Fabre and the Ballet Preljocaj. In 2007, he was awarded the jury's special prize by France's union of art critics for his creation and interpretation of *Pour tout l'or du monde*. In 2008 he won the first prize of

Jardin d'Europe in Vienna. As a performer, Dubois has worked with choreographers such as Sacha Waltz, Jan Fabre and Angelin Preljocaj.

Maurice Ravel (1875-1937) was born in Ciboure (France) to a Swiss father and a Basque mother. He grew up in Paris, where he had his first piano lessons at the age of seven and was admitted to the conservatory in 1889. He left there before graduating in order to study composition under Gabriel Fauré. His early works include the small opera *L'Heure Espagnole* (1907) and *Rhapsodie Espagnole* for orchestra (1907-1908), both of which reflected his fondness for Spain. In 1909, he wrote the now-famous *Pavane pour une infante défunte* (1909). For Sergei Diaghilev's *Ballets Russes*, Ravel wrote the lengthy ballet *Daphnis et Chloé* in 1912. With Igor Stravinsky in 1913, he adapted Mussorgsky's unfinished *Khovanshchina*. During World War I, Ravel served his country as a truck driver in the army. In 1921, he moved into the villa Le Belvédère near Paris, where he would continue to live until his death and which nowadays has become a museum. In 1924, Ravel wrote *Tzigane* for violin and luthéal, an instrument which had been presumed lost and was recovered in 1994. In 1928, he composed a piano concert in D, *Concerto pour la main gauche*, especially for Paul Wittgenstein, the brother of Ludwig Wittgenstein, who had lost his right hand in the war. In that same year, Ravel made a big concert tour through the United States and Canada. He also wrote the *Boléro* in 1928, which quickly became his most famous work. In the last years of his life, a neurological disorder prevented him from writing. He died in 1937, at the age of 62, in a Parisian hospital.

HOLLAND FESTIVAL 1-28 JUNI 2012

directie

Pierre Audi, artistiek directeur
Annet Lekkerkerker, zakelijk directeur

bestuur

Martijn Sanders, voorzitter
Renze Hasper, penningmeester
Marjet van Zuijlen, secretaris
Mavis Carrilho
Joachim Fleury
Ben Noteboom

Het programma van het Holland Festival kan alleen tot stand komen door subsidies, bijdragen van sponsors en fondsen en door de gewaardeerde steun van u, ons publiek.

subsiënten

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Gemeente Amsterdam, Europese Commissie Programma Cultuur (2007-2013)

Het Holland Festival is lid van Réseau Varèse, Europees netwerk voor de creatie en promotie van nieuwe muziek, gesubsidiëerd door het Culturele Programma van de Europese Commissie.

hoofdbegunstiger

SNS REAAL Fonds

mediapartners

NTR, VPRO

sponsors

Rabobank Amsterdam, DoubleTree Hotel, Westergasfabriek, MeyerBergman, Buma

Cultuur, Clifford Chance, Automobiëlbedrijf Van Vloten, Ngage media

bedrijfsvrienden HF Business

Beam Systems, De Nederlandsche Bank N.V., DLA Piper Nederland N.V., G&S Vastgoed, ING Groep, Ten Have Change Management, WPG Uitgevers B.V.

fondsen en instellingen

VSBfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en BankGiroLoterij, Stichting Dioraphte, Turing Foundation, Gieskes Strijbis Fonds, Amsterdams Fonds voor de Kunst, Prins Claus Fonds, The Brook Foundation, Institut Français France, Institut Français des Pays-Bas, Goethe-Institut

donaties

De genereuze, meerjarige, steun van de Governors is van groot belang voor de internationale programmering van het Holland Festival, met name de internationale coproducties. Ook de belangrijke bijdrage van de Cultuurminnaars komt rechtstreeks ten goede aan de internationale programmering.

governors

G.J. van den Bergh en C. van den Bergh-Raat, R.F. van den Bergh, W.L.J. Bröcker, J. van den Broek, J. Fleming, J. Fleury, V. Halberstadt, H.J. ten Have en G.C. de Rooij, J. Kat en B. Johnson, Irina en Marcel van Poecke, Ton en Maya Meijer-Bergmans, Sijbolt Noorda en Mieke van der Weij, Robert Jan en Mélanie van Ogtrop-Quintus, Françoise van Rappard-Wanninkhof, A. Ruys en M. Ruys-van Haaften, M. Sanders, Tom de Swaan, S. Tóth, Elise Wessels-van Houdt, H. Wolfert en M. Brinkman

beschermers

S. Brada, J. Docter en E. van Luijk, H. Doek, L. Dommering-van Rongen, E. Granpré Molière, J. Houwert, R. Katwijk, R. Kupers en H. van Eeghen, H. en I. Lindenberg-Sluis, A. van der Linden-Taverne, F. Mulder, G. van Oenen, H. Sauerwein, K. Tschenett, P. Wakkie, R.R. Walstra, T. Winkelman, O.L.O. en Tineke de Witt Wijnen-Jansen Schoonhoven

begunstigers

I. Baljon-Hellingman, M. Beekman, Co Bleeker, A. Boelee, K. de Bok, E. Bracht, G. Bromberger, D. de Bruijn, M. Daamen, J. Damen, S. van Delft-Vroom, J. Drupsteen, Chr. van Eeghen, Ch. Engeler, E. Goossens-Post, D. Grobbe, J. Haalebos, J. Hennephof, M. Henriques de Castro, L.D.M.E. van Heteren, G. van Heteren, B. van Heugten, S. Hodes, R. Hoogendijk, J. Hopman, G. van der Hulst, Jan de Kater, J. Keukens, A. Ladan, W. Lee, A. Ligeon, T. Lodder, C. Meekel, D. van der Meer, E. van der Meer-Blok, A. Mees-Lubberman, R. Nieuwpoort, B. Oremus, H. Pinkster, F. Racké, Wessel Reinink, M. Robben, B. Robbers, A. Schneider, G. Scholten, C. Schoorl, C. Schunck, P. Smit, I. Snelleman, A. Sonnen, C. Teulings, H. Tjeenk Willink, H. van der Veen, R. Verhoeff, F. Voorsluis-Spanhoff, A. Vreugdenhil, W. Vroom, M. Willekens, M. van Wulfften Palthe

anonieme schenkers

Ook dankt het Holland Festival anonieme schenkers.

liefhebbers

Het Holland Festival dankt 585 Liefhebbers voor hun steun en bijdrage.

Holland Festival heeft ook uw steun nodig: word Cultuurminnaar

Als Cultuurminnaar draagt u actief bij aan de bloei van het Holland Festival.

Liefhebber (vanaf € 45 per jaar) U ontvangt dit programmaboek gratis, u krijgt voorrang bij de kaartverkoop en korting op tickets.

Begunstiger (vanaf € 250 per jaar of € 21 per maand) Uw bijdrage komt rechtstreeks ten goede aan de internationale programmering van het Holland Festival. U heeft recht op vrijkaarten en andere aantrekkelijke privileges.

Beschermmer (vanaf € 1.500 per jaar of € 125 per maand). Als dank ontvangt u een uitnodiging voor de openingsvoorstelling en voor exclusieve bijeenkomsten, naast vrijkaarten en andere privileges.

Hartsvriend (vanaf € 5.000 per jaar) U ontvangt alle privileges van de Beschermers en u wordt uitgenodigd voor bijzondere bijeenkomsten waarbij ontmoetingen met andere Hartsvrienden en artiesten uit het festival centraal staan.

Periodiek schenken via een notariële akte

Een periodieke schenking is een schenking van een vast bedrag per jaar, voor de loop van minimaal 5 jaar, die u vastlegt in een notariële akte. Bij een periodieke schenking vanaf € 250 neemt het Holland Festival de kosten van het opstellen van de akte voor zijn rekening. Zie voor de fiscale aftrekbaarheid van uw gift de brochure *Uw gift, de fiscus en de nieuwe geefwet*. Wij sturen u deze folder graag toe. Voor meer informatie of een voorstel op maat kunt u contact opnemen met de afdeling sponsor- en fondsenwerving, Esther van der Veldt, telefoonnummer 020 – 788 21 20 of per e-mail esther.van.der.veldt@hollandfestival.nl.

COLOFON / COLOPHON

tekst / text

Lonneke Kok, MoreTXT Amsterdam

vertalingen / translations

Jane Bemont

eindredactie en opmaak / editorial and lay-out

Holland Festival

ontwerp omslag / design cover

Maureen Mooren

druk / printing

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

© Holland Festival, 2012

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Holland Festival.

No part of this publication may be reproduced and/or published by any means whatsoever without the prior written permission of the Holland Festival

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. / This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

